

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Chronologiae Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustißimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

7. Quoto die mensis Tisri anni sabbatici & iubilæi inierint. v.9.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64340)

autem huius exceptionis sufficiens erat Dei sic iubentis voluntas: congrua vero, ne vel sapius iaceret agrorum cultus, vel alius esset qui seminare, alius qui meteret, vel vbertas miraculosa frequentior rediret.

XXV. LEVIT. v. 9.

1. Clanges buccina mense septimo decima die mensis. Quæritur hic, quoto die mensis Tisri, meritis anni Sabbatici & Iubilæi: utrorumque enim eadem est ratio. Salius an. m. 2544. numer. 685. ait se proniorem esse ad existimandum, ipso primo die mensis cum tubarum clangore tam sabbatico, quam Iubilæo anno initium datum fuisse. 1. Quia alias vnus mensis in duos annos distractus fuisset. 2. Hebræi initio huius mensis inscribunt festum tubarum & caput anni.

2. Alij probabilius, vt reor, censent, non ante diem expiationis, quæ erat decima mensis septimi istos annos incepisse. Ita Cornelius, Bonfrenius, Menochius in hunc locum, Serarius illo cap. 13. Iotue. Torniellus an. m. 2584. numer. 5. Quia hic expressè dicitur, die isto decimo tuba clangendum, promulgandum annum Iubilæum, & vocandam, id est, denunciandam remissionem, scilicet feruitum, debitorum, & honorum quæ ad alios transiuerant, vt bene Menochius Torniellus &c. Non est autem congruum vt tubæ sonitu annus tunc primum promulgetur, quando iam aliquot dies illius exfluxerunt: sed potius vt remissio Iubilæi indiceretur, & re ipsa, quoad commodè fieri poterat, quamprimum executioni mandaretur, quando gens Hebræa expiationis die, sibi peccata remitti postulabat. Quoad inquam commodè fieri poterat, nempe vel ipsa die expiationis, vel prima Scenopegæ, vel fortè, cum celebratis tabernaculorum diebus, Deoque gratijs pro frugum perceptione rite peractis, dies collectæ siue cætus haberetur, vt notant authores præcitati.

3. Rationes Salius non premunt, vt monet Bonfren. Non enim absurdum est, mensum aliquem civilem, ex legis statuto, hoc modo esse diuisum. Simile enim firmissis regionibus, in quibus annus ratione Beneficiorum Ecclesiasticorum, a festo Natiuitatis S. Ioannis Baptistæ exoritur. Præceptum etiam annuæ Confessionis & Communionis, non est ad certum alicuius mensis civilis initium alligatum. Nunquid Annus Sanctus ritu Catholico, die 25. Decembris aperitur? Deinde festum & clangor tubarum primæ diei Tisri alio spectabat. Denique esto anni civiles, ob commoditatem contractuum ab exordio mensis inceperint: poterant tamen anni Iubilæi in Synagoga decimo die tardius emergere, sicuti iam initium anni Sancti in Ecclesia diebus aliquot Calendæ Ianuarias antecurrit.

4. Equæ

P.
PhilippiChronologia
Testamenti

A IV

17

Ad. opi-
nionem.

*A die 10.
Tisri
aut annus
sabbaticus*

4. Equidem hos annos malim ipsa die Expiationis ordiri, quam postea
video rationem cur ij, qui ista quidem die promulgatos, sed postea inceptos
isse asserunt, & Iubilæum ab anno 49. semitæ nõ distinguunt, hos annotari
potius, quam à Nisan auspicietur. Si autem scriptorum autoritate ducamur
plures sunt & grauiores, qui annos Iubilæos & Sabbaticos ab autumno
ducunt, ita tamen vt Iubilæum cum quadragesimo nono minimè con-
dant.

XXV. LEVIT. v. 10.

Delubilæo Sanctificabisque annum quinquagesimum. Hebraicè & Chaldaicè, annum quinquagesimum annorum. Græcè annum quinquagesimum annum. Monet hic Lortius esse apertius textu nostro, in quo præcipitur sanctificatio anni quinquagesimi post annos 49. Mihi hunc textum Hebræum, Græcum, Latinum confidendum & cum v. 15. cap. 23. Leuit. conferenti, tam clarum videtur, ab anno primæ colationis ad Iubilæum inclusuè 50. annos numerandos esse, quam clarè à die 2. azymorum vsque ad Pentecosten 50. dies computari. Vide infra res in hanc sententiam laudatas.

XXV. LEVIT. v. 20. 21. 22.

Quod si dixeritis: quid comedemus anno septimo, si non seuerimus, neque collegerimus fruges nostras? Dabo benedictionem meam vobis anno sexto, & faciet fructum terræ, sicut in anno primo, & comedetis veteres fruges vsque ad nonum annum, quia nascantur, edetis vetera.

1. Opinio.

1. Cornélius tantum notat Deum promittere se daturum anno sexto pro tribus annis, nimirum, sexto, septimo, octauo, quo rursus seuerantur vius lib. 9. ca. 26. nullum annum Iubilæum à sabbaticis distinctum adnotat ait hunc trium annorum prouentum de ordinario tantum sabbatico accipiendum esse: alias absurdissimè Moylen quæstioni de victu anni sabbatici respondisse, & omnem scrupulum eximere volentem, omnia alia responsurum, si de solo Iubilæi cum Sabbatico concursu eius responsum intelligeret.

2. Opinio.

2. Bonfrerius ait Deum tacitæ obiectioni respondere, & quamuis de septimo tantummodo exprimat, idem tamen omnino intelligendum de Iubilæo: cum par vtiusque sit ratio. Tres autem annos quorum fructus promittuntur Synecdochicè accipit, à die verò ad diem non nisi duos computat. Nam sextus annus in vere post Pascha fructus dabat, & autumno finit. Tum ab autumno ad autumnum fluebat sabbaticus: mox inibat annus, cuius priore parte, ab autumno, vsque ad veris initium nihil colligebatur, ac proinde annus sextus & octauus erant incompleti. Alias à melle vsque ad vinem, à vindemia ad vindemiam non nisi duo anni intercedebant.

3. Torniellus illo num. 5. aduertit in primis promissionem dandi fructus trium annorum non esse factam, quando de solo anno sabbatico agebatur, sed cum coëptum esset agi de Iubilæo. Vnde colligit eam promissionem, non esse intelligendam de omni sabbatico, sed explicitè de eo tantum, qui Iubilæum præcedebat, tacitè autem insinuari similem fore Dei benedictionem anno quinto, si Iubilæus in sextum incideret.

4. Cornelius igitur nullam Iubilæi mentionem facit, Petauus Iubilæum ab huius loci interpretatione excludit, Bonfrerius hæc verba primario ad sabbaticos, secundario ad Iubilæos applicat, Torniellus ad Iubilæi & sabbatici conuersum refert: ego verò sic procedendum puto, vt non solū tres anni fructuum assignentur, sed etiam explicetur, quomodo prima sementis post Iubilæum anno octauo tribuatur, & fruges veteres ad nouarum frugum prouentum duraturæ scribantur. Si primum horum annorum dicamus sextum in Semita, secundam sabbaticum & tertium sabbatico succedentem, sementis ad anni octauum principium veniet, & messis nouorum ad sequentis veris initium, ac proinde ab absoluta anni sexti messe & vindemia, non intercedebat nisi annus ipse sabbaticus, vsque dum anno octauo incunte seminaretur: inde vsque ad messem nouorum 6. circiter menses vel semiseptem interijciebantur. Nam circa mensem Nisan in Palestina messis erat (hordeacea) vt patet Iosue 3. v. 15. vbi Iordanis dicitur ripas alvei sui impleuisse messis tempore, puta die decimo Nisan, quo populus Iordanem transijt. Et cap. 5. v. 11. cessante manna dicuntur Hebræi, comedisse de frugibus terræ die 15. Nisan, azymos panes & polentam eiusdem anni. Ergo ordinariè ab ea messe nouarum frugum, quæ anno sexto collecta erat, vsque ad similem messem non nisi biennium interpositum erat. Idem prorsus est, de messe triticea & vindemia. Fruges itaq; in verè anni sexti collectæ, anno octauo non erant necessariae, quando solus annus sabbaticus incidebat: ferebantur enim initio anni octauum & vere sequenti eodem anno legebantur. Fructus vero, qui sexto anno desinente tempore vindemiæ maturuerant, ad annum sextum non spectabant. Frustra igitur Deus ordinariè trium annorum prouentum polliceretur: adueniente verò ad sabbaticum Iubilæo, hæc abundantia requirebatur. Quamobrem existimo prædictis verbis abundè satisfactum tacitæ obiectioni tam de anno Sabbatico, quam Iubilæo: quia paulo ante veriusq; mensio facta fuerat: quasi dicatur: Non est quod de victu solliciti sitis sine sabbatico, siue Iubilæo anno: dabo enim, quando necesse erit, vno anno, v. gratia sexto trium annorum prouentus. Ordinariè quidem non nisi vnam messem & vnam vindemiam intermitteris, initio anni octauum feretis. & fruges nonnullas mense Nisan more solito metetis: fruges autem veteres, quæ non nisi in autumnno ad maturitatem perueniunt, vsq; ad annum nonum, exclusi-

D d uè,

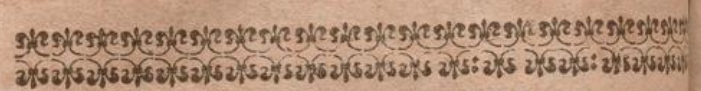
P.
Philippi

Chronologia
Testamenti

A IV

17

uè, comedetis, ita vt duorum annorum fructus vna ætate colligatis, quando solus sabbaticus, aut solus iubilæus annus instabit: quando vero iubilæus batico iungetur, dabo vberiore benedictionem, qua æstas vnica, pro nio repræsentet annonam, ita vt semper, donec noua nascantur, sedatis vitem.

DE ANNIS SABBATICIS ET Iubilæis.

QVÆSTIO I.

Quinam sint anni Sabbatici ab iporum epocha computati.

conclusio.

1. **S**icut tranfactis sex diebus, sabbatum & quies à laboribus agri ita decurso sex annorum curriculo annus erat Sabbaticus, Exodi 23. v. 10. Sex annis seminabis terram tuam, & congregabis fructum in anno autem septimo dimittes eam, & requiescere facies. Et Leuiti. Quando ingressi fueritis terram, quam ego dabo vobis, sabbatizes sabbatum Domini annis seces agrum tuum, & sex annis putabis vineam tuam, colligesq; fructus eius, autem anno sabbatum erit terra requietionis Domini, agrum non seces, nec vineam

Regula.

2. Vnde hanc authores regulam desumunt: si dati anni ab Epochæ sabbaticorum numerati per 7. diuidantur; residuum ostendet annum Sabbaticum annalis hebdomadæ: si nihil remanserit annus propositus censebitur primus, v. gr. annus nonus est secundus Semitæ: quia si 9. per 7. partitus fuerit, reliquuntur 2. Annus 14. per 7. diuisus nihil relinquit: ergo sabbaticus est. Si 17. triplex erit secundus in Semita, siue in annali hebdomadæ. Quod ostendit sequens tabella.

visus tabella.

Hic est locus tabella prima Sabbatica.

3. Ex hac tabella anni Semitæ eodem modo excerpuntur, quod est cyclus lunæ aut Solis. In superiori parte sunt anni ab exordio Sabbaticorum collecti: ad latus vero expansi. Deinde subiecitur linea solitaria, quæ habet numeros 4. 6. 1. 3. 5. Sub hac linea notantur anni Semitæ. 1. 2. 3. 4. 5. &c. à superiori parte gradatim deorsum tendentes. Si annus collectorum aliquis propositus quærat in superiori parte tabellæ, & rectà descendatur ad lineam solitariam in qua apparebit, quotus sit annus Semitæ siue à sabbatico. v. g. annus 17. quia sub se in linea solitaria habet 7. est sabbaticus, quales sunt omnes anni in eadem columna superius signati nempe 1400. 2100. 2800. Annus 1000.

17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28